

אֵלֶּזְנֹת

פְּרֻשַׁת אֶמֶר

לְשִׁמּוֹן שֵׁבֶת

כס"ד, ע"א רס"א

התקדמו ואיש לא נראה בשערי בית הפנסות. רק אחרי השעה שלוש לפנות בקר הגיע אדם אחד בבגלה גדולה והשלים את המנין.

ספר הבחור בהתרגשות רבה, כי בבקרו של יום המחרת, כשהוא פתח את הגמרא בתחלת סדר הבקר של הישיבה הוא הרגיש לפתע כי אור גדול מאיר את עיניו, מחו כאלו נפתח להבנה מעמיקה, ואותיות הגמרא והמפרשים כבר לא היו כזרים לו. הכל נעשה לו כמישור, ללא כל קשיים ועפובים. מני אותו היום והלאה התעלה הבחור מאד, ולמים נשא והיה למרביץ תורה חשוב.

עקר קדוש שם שמים - כשהאדם מתפלל בצבור

על הפסוק (ויקרא כב לב): 'ולא תחללו את שם קדשי ונקדשתי בתוך בני ישראל אני ה' מקדשכם', פרש רבנו האביר יעקב זיע"א שבא הכתוב להזהיר את האדם שלא יתפלל יחידי אלא ידע את החשיבות והחובה שיש בתפלה בצבור, שהוא העקר, וכמו שאמרו חז"ל (ברכות ח): 'ככל מי שיש לו בית הפנסות בעירו ואינו נכנס שם להתפלל - נקרא שכן רע'.

וזהו שכתוב 'ולא תחללו את שם קדשי', שזהו תפלה ביחידות, שכן 'את' ראשי תבות: 'תפלת אחד', שהמתפלל ביחידות יש בו חלול שם שמים, שיש בית הפנסות ואינו בא שם להתפלל. ועקר קדוש שם שמים הוא כשהאדם מתפלל בצבור, עם עשרה מישראל, וזהו שנאמר 'ונקדשתי בתוך בני ישראל', שהם עשרה, ובה יזכו להמשך הכתוב 'אני ה' מקדשכם', שפשיהוי בני ישראל ברבים יוריד הקדוש ברוך הוא וישפיע עליהם את קדשתו.

(ספר ספיר ויהלום - להרב הגאון רבי מנחם מנדל פומרנץ שליט"א)

ויסע מהמקום שבו מצויה ישיבתו אל העיר שהכל מעליו אליה, עיר הקדש ירושלים, שם מתנוססים לתפארה השטיבלאך המפרסמים של בית הפנסות זכרון משה. היה על הבחור לנסע כברת דרך ארפה יחסית עד לירושלים, ומירושלים להטלטל עד שכונת זכרון משה, אך עם זאת החליט הבחור שמאחר ורבי חיים עוררו על תפלה בצבור, ועד פה הוא עמד בקבלה זו על הצד היותר טוב, הרי שההשקעה הגדולה שוה את המאמץ, והוא יצא לדרכו.

אל בית הכנסת זכרון משה הגיע הבחור בשעת לילה מאחרת מאד. היה זה כבר אחרי חצות לילה, השירות כבר לא היו מצויות שם, והמנינים לתפלת ערבית, שבשעות כתיקונם מנין רודף מנין, כבר תמו ונגמרו. פה ושם היו אנשים מאחרי שבת שהגיעו לחפש מנין, אך משראו כי אין סכוי הגיוני שיתאסף מנין, בקשו להתפלל ביחידות. אלא שהבחור עמד לפניו והתחנן על נפשו שימתינו עמו עד שיתאסף מנין.

אחר זמן רב ותחנונים מרבים הצליח הבחור לקבץ שמונה אנשים לתפלת ערבית, כשיחד אתו היו תשעה אנשים, והם עמדו והמתינו לעשירי למנין 'צענטער'. הזמן חלף ועבר ואיש לא הגיע, הבחור נסה לבדק ברחובות הסמוכים אולי ימצא עובר ארח, אולם הרחובות היו ריקים ושוממים. חלק מאותם אנשים כבר נמאס להם מהמתנה זו, הם בקשו להתפלל ביחידות ולפרש לשנת הלילה, אך הבחור התחנן לפניו בכל לשון של בקשה שלא יתפזרו חלילה, רגע לפני בוא העשירי. בקול בכי ספר להם הבחור כי הוא קבל על עצמו להתפלל בצבור, והוא מבקשם שייעשו עמו חסד ואמת ומתינו עמו עד שיבוא העשירי. כשמע האנשים את דבריו של הבחור היוצאים מהלב, נענו לו והסכימו להמתינו, אלא שמחוגי השעון

סגלת תפלה בצבור

ולא תחללו את שם קדשי ונקדשתי בתוך בני ישראל אני ה' מקדשכם (כב, לב).

על הגאון רבי חיים קניבסקי זצ"ל ספר בנו הגדול הג"ר אברהם ישעיה שליט"א: ביום מהימים בא לפניו בחור צעיר ושפך לפניו מר לבבו, כי הנה הגם שנפשו חשקה בתורה עד למאד ובכל יום ויום הוא מתפלל ומבקש בתפלה: "והאר עינינו בתורתך", "חננו מאתך חכמה בינה ודעת", עם זאת לדאבונו הגדול אין התורה הקדושה נקנית לו, היא איננה נקלטת בלבבו והוא אינו מבין את הגמרא והתוספות על ברי. ענה רבי חיים והשיבו דבר: קבל על עצמך בקבלה איתנה להזהר ביותר להתפלל עם הצבור ובזכות זה יאה השי"ת בעזרתך. מני אותו היום והלאה היה הבחור זהיר וריו ביותר להתפלל בצבור, ואם עד פה היה רגיל להתפלל ביחידות מפעם לפעם, הרי שמאז שקבל על עצמו להתפלל במנין, היה הבחור כמעט ומוסר נפשו על תפלה במנין ללא יוצא מהכלל, כך בתפלת שחרית, כך בתפלת מנחה וכן בתפלת ערבית.

היה זה באחד מהימים, בשעות של בין הערבים, כשתקפתו שנה לאותו בחור שעירף היה מאד ובקש לחטף תנומה קלה. סבור היה שזו לא תתארך יתר על המדה ועוד יהיה די זמן לקום עוד קדם זמן תפלת ערבית בישיבה, וכך יוכל להתפלל בצבור כרצונו, אלא שאנס שנה תקפתו, מתוקה שנת העובד' ושנת הארעי התאחרה לה וכמעט שהיתה לשנת קבע.

כשהקיץ הבחור משנתו גלה את השעה המאחרת והבין היטב כי מנין לתפלת ערבית באזור הישיבה כבר לא יהיה לו. אולם מכיון שקבל על עצמו בכל תקף להתפלל בצבור, החליט אפוא כי יעלה על אוטובוס

חידון אֵלֶּזְנֹת - נושא פרסים אלו שנים מתוך שבעת המינים שבהם השתבחה ארץ ישראל מזכרים בפרוש בפרשה זו?

פתרון החידה - פרשת תרומה:

ש. באיזה הקשר מוזכר בפרשה זו המספר 50?

ת. בכל אחת מיריעות המשכן היו 50 לולאות, שחוברו בעזרת 50 קרסים (שמות כו ה-ו); רוחבה של חצר המשכן היה 50 אמה (כו יב).

שם הזוכה בסידור מתיבתא מנחה מעריב בהוצאת "עוז והדר":

פרשת תרומה:

ה' דוד לוצקין ממודיעין עילית.

פתרון החידה וכן שם הזוכה, יפורסמו א"ה בגליונות הבאים

הפתורים נכונם יכנסו להגרלה א"ה על סידור מתיבתא מנחה מעריב בהוצאת "עוז והדר".

את הפתרונות יש לשלוח אלינו עד ליום שני

למספר פקס: 077-470-26-81

או למייל: magdenot@gmail.com

נא לכתוב שם, כתובת מדויקת וטלפון. בראש הדף לציין "עבור חידון לנוער".

